XI. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

Dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023-yilning yanvar-dekabr 1968,5 mln.AQSh dollarini, jumladan eksport 678,5 mln.AQSh dollarini, import 1290,0 mln.AQSh dollarini tashkil etdi.

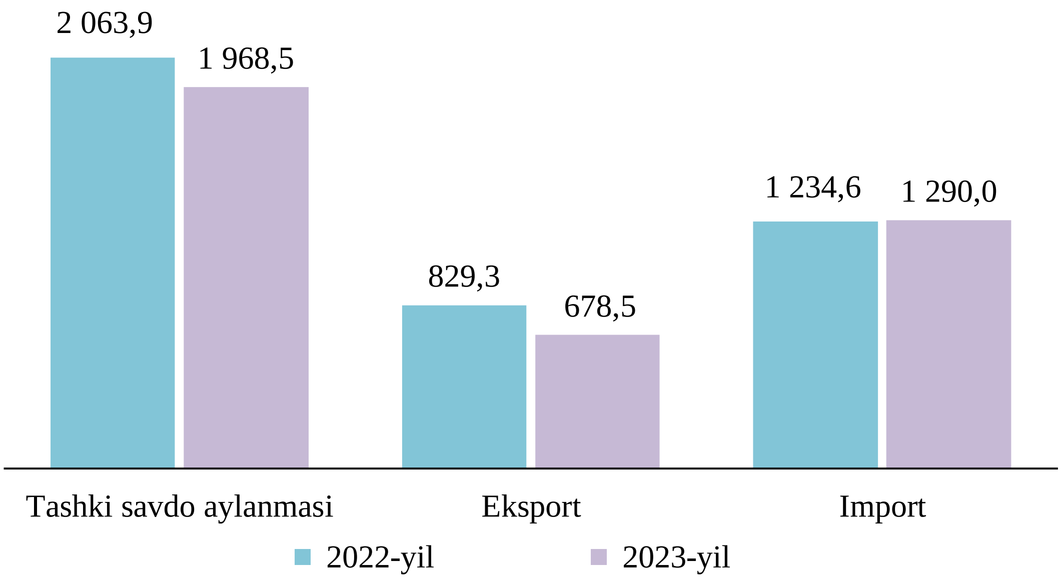

Tashqi savdo aylanmasining saldosi – 611,5 mln.AQSh dollarni, shu jumladan MDH davlatlari bilan – 59,3 mln. AQSh dollarini va boshqa davlatlar bilan – 552,2 mln.AQSh dollarini tashkil etdi.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi

(2023- yilning yanvar–dekabr)

	mln. AQSh dollari	**2022-yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan % hisobida**	**yakunga nisbatan % hisobida**
Tashqi savdo aylanmasi	**1 968,5**	**95,4**	**100,0**
MDH davlatlari	928,9	95,1	47,2
boshqa davlatlar	1 039,6	103,7	52,8
Eksport	**678,5**	**81,8**	**100,0**
MDH davlatlari	434,8	86,3	64,1
boshqa davlatlar	243,7	74,8	35,9
Import	**1 290,0**	**100,2**	**100,0**
MDH davlatlari	494,1	88,6	38,3
boshqa davlatlar	795,9	117,6	61,7
Saldo	**-611,5**	**x**	**x**
MDH davlatlari	-59,3	x	x
boshqa davlatlar	-552,2	x	x

2023-yil yanvar-dekabr oylari viloyat tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa davlatlarning hajmi va ulushi

(mln. AQSh dollari va %da)

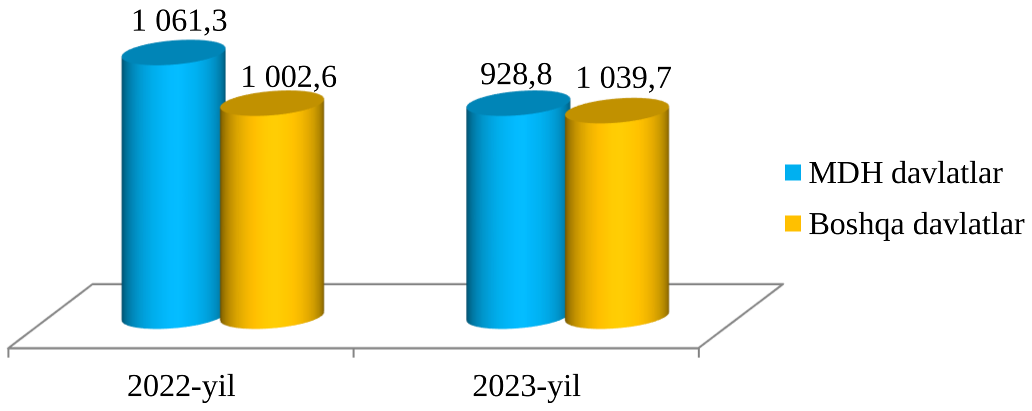

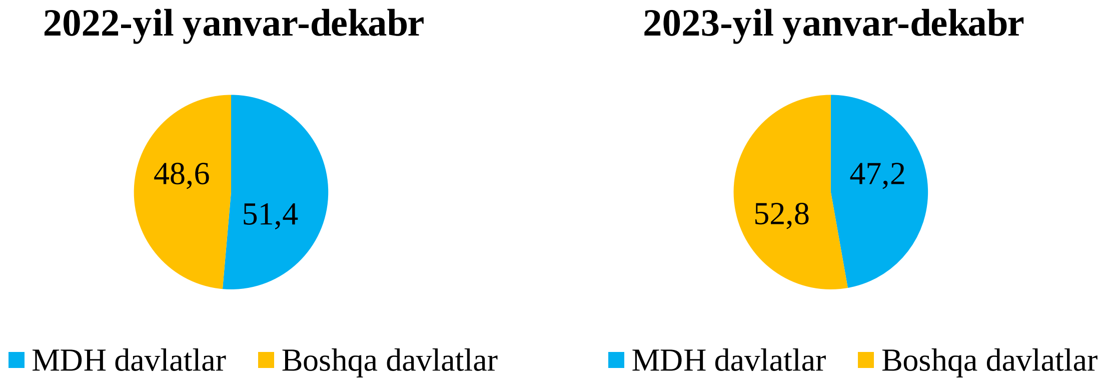

Eksport va importni amalga oshirgan korxonalar soni

(2023-yil yanvar-dekabr holatiga)

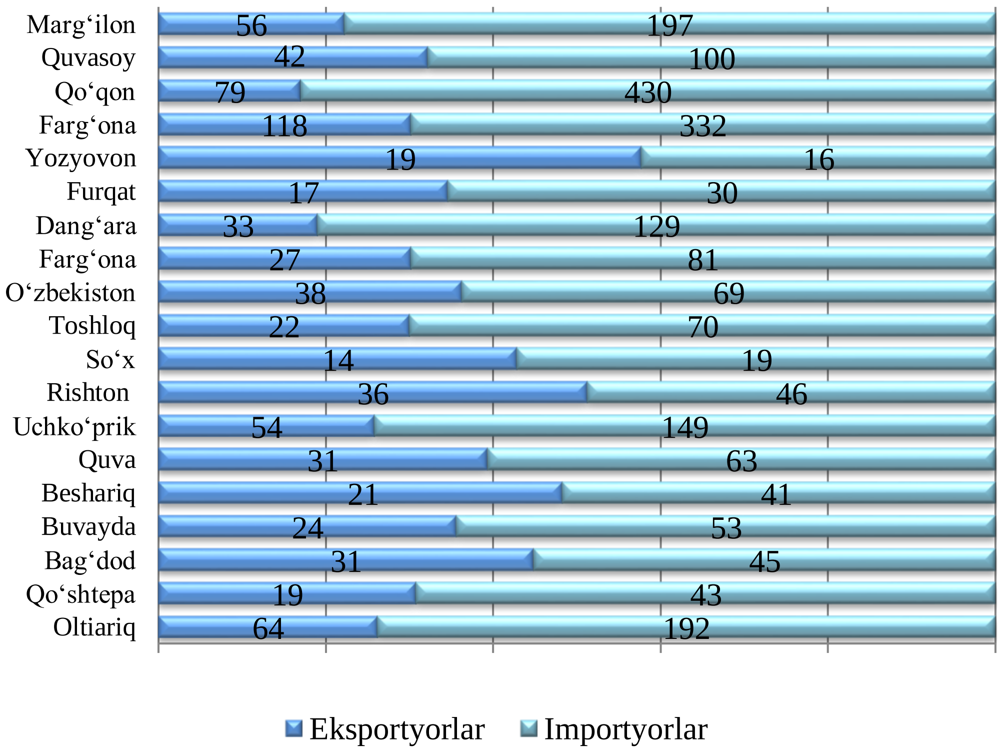

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi

(yanvar-dekabr holatiga,%da)

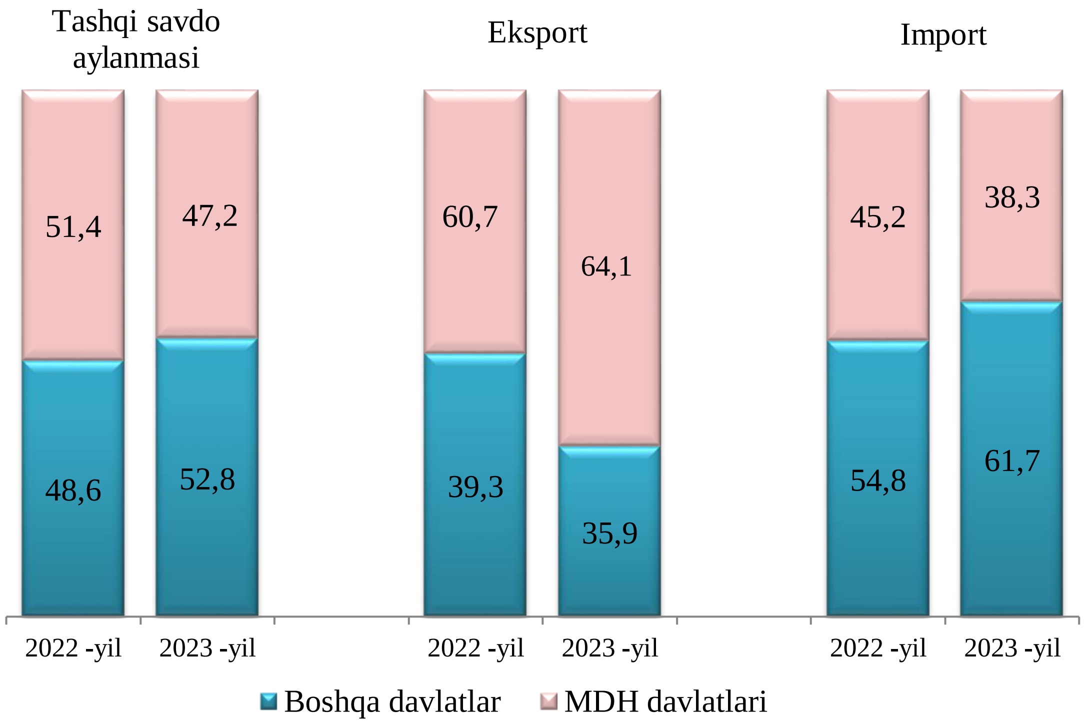

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida viloyatda amalga oshirilgan tashqi savdo aylanmasi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 95,4 %ga teng bo‘lib, MDH davlatlarining o‘sish sur’ati 87,5 % ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlar 3,7 %ga ko‘paydi.

Jumladan, jami eksport aylanmasi 81,8 %ni va shundan MDH davlatlari 86,3 %ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlarga 74,8 %ni tashkil etdi.

Jami import aylanmasi 104,5 %ga teng bo‘lib, undan MDH davlatlari 88,6 %ni tashkil etgan bo‘lsa, boshqa davlatlar 17,6 %ga o‘sdi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining qit’alar bo‘yicha taqsimlanishi

(2023-yil yanvar–dekabr mln.AQSh dollari)

	Eksport, mln. AQSh dollari	*Import, mln. AQSh dollari*	*Tashqi savdo aylanmasi*		
			mln. AQSh dollari	*2022-yilning yanvar-dekabr oyiga nisbatan %da*	*jamiga nisbatan %da*
Jami	**678,5**	**1 290,0**	**1968,5**	**95,4**	**100,0**
shu jumladan:					
Yevropa	345,3	319,6	664,9	84,9	33,8
Osiyo	329,5	960,9	1 290,4	103,1	65,6
Amerika	2,3	9,2	11,5	117,3	0,5
Afrika	1,4	0,3	1,7	8,2	0,1

Viloyat rezidentlarining tashqi savdo operatsiyalari asosan Osiyo (jami tovar aylanmasining (65,6 %i), Yevropa (33,8 %i), Amerika (0,5 %i) va Afrika (0,1 %) davlatlari bilan amalga oshirilgan bo‘lib, jami savdo aylanmasining 100,0 %ni tashkil qildi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

(2023- yilning yanvar-dekabr, %da)

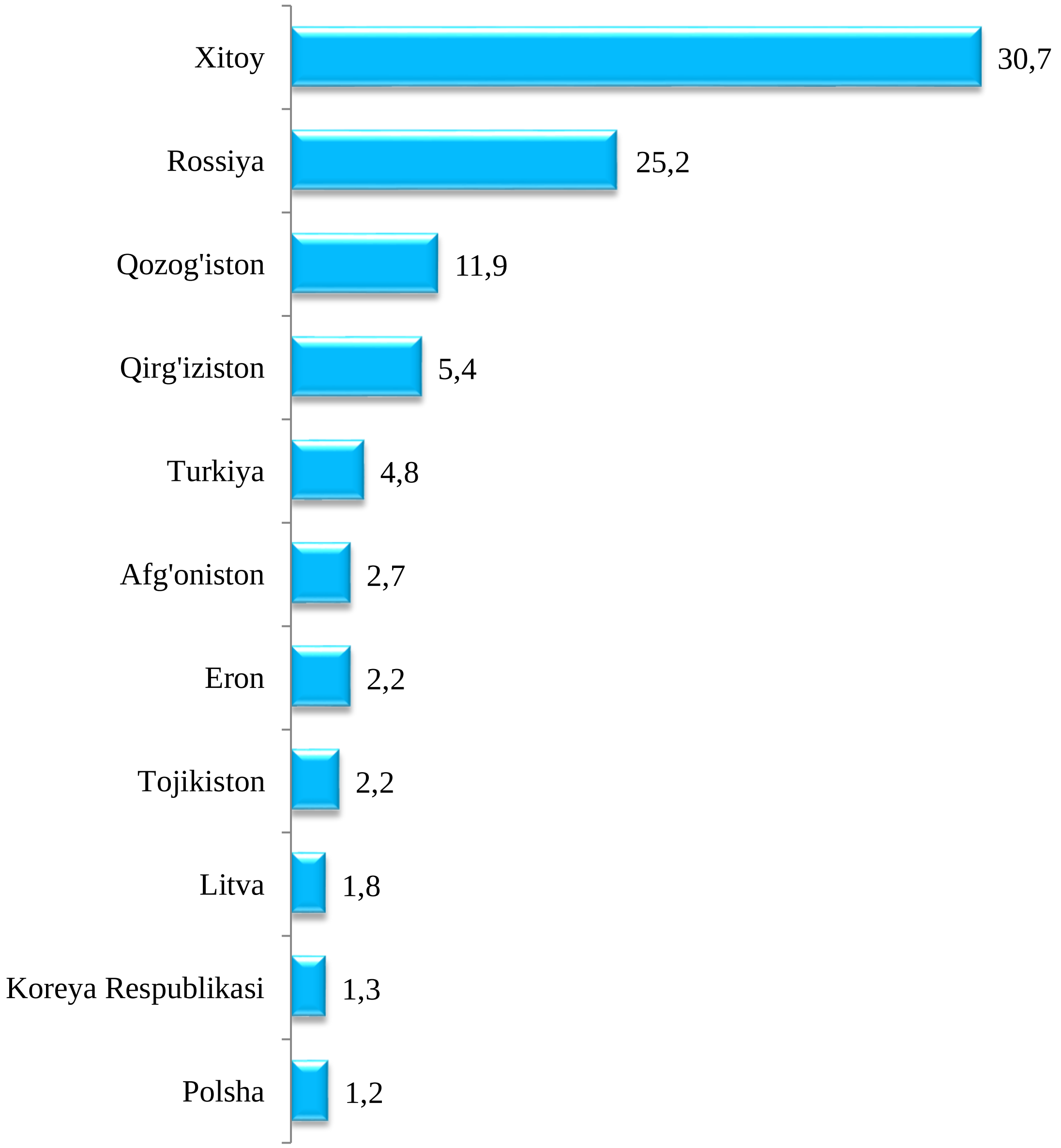

MDH davlatlari orasida Rossiya Federatsiyasi, Qozog‘iston, Qirg‘iziston va Tojikiston davlatlari, tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 44,7 %ni tashkil qiladi, boshqa davlatlar orasida Xitoy, Turkiya, Polsha, Afg‘oniston, Eron, Litva, Koreya Respublikasi va boshqa davlatlari hisoblanadi, va ularning ulushi 55,3 %ni tashkil qiladi.

Viloyat tashqi savdo aylanmasida nisbatan katta ulushga ega bo‘lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi

(2023- yilning yanvar-dekabr)

	mln. AQSh dollari	2022- yilning yanvar-dekabr oyiga nisbatan, % hisobida	viloyat tovar aylanmasidagi ulushi, %hisobida
Xitoy Xalq Respublikasi	604,8	132,7	30,7
Rossiya Federtsiyasi	496,7	82,1	25,2
Qozog‘iston	233,5	95,2	11,9
Qirg‘iziston	107,2	94,1	5,4
Turkiya	95,3	60,2	4,8
Afg‘aniston	53,4	114,6	2,7
Eron	44,3	170,3	2,2
Tojikiston	42,9	111,6	2,2
Litva	34,9	165,6	1,8
Koreya Respublikasi	25,9	76,9	1,3
Polsha	25,2	53,2	1,3
Germaniya	25,2	104,7	1,3
Hindiston	24,5	72,4	1,2
Belarus	21,8	148,1	1,1
Turkmaniston	16,0	49,3	0,8

XSST bo‘yicha eksport va import tarkibi

(2023- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollarida, o‘sish sur’ati, ulushi %da)

XSST tarkibi	Eksport (mln.AQSh doll.)			Import (mln.AQSh doll.)		
	Jami	O‘tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da	Jami	O‘tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajmga nisbatan, % da
Jami	**678,5**	**81,8**	**100,0**	**1 290,0**	**104,5**	**100,0**
Shu jumladan						
Oziq-ovqatlar va tirik hayvonlar	273,8	103,3	40,4	222,8	124,9	17,3
Ichimlik va tamaki	1,7	67,2	0,3	1,8	2,0 m.	0,1
Nooziq-ovqat xom-ashyosi yoqilg‘idan tashqari	25,0	66,0	3,7	42,4	100,2	3,3
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash mahsulotar	3,2	29,1	0,5	118,2	66,2	9,2
Hayvon va o‘simlik moylari, yog‘lar, mumlar	0,1	30,7	0,0	10,2	115,3	0,8
Kimyoviy vositalar	39,6	87,7	5,8	97,6	139,1	7,6
Sanoat tovarlari	254,3	66,6	37,5	286,3	99,7	22,2
Mashina va transport asbob uskunalari	5,9	71,3	0,9	464,3	108,9	36,0
Turli xil tayyor buyumlar	67,2	106,9	9,9	43,2	110,4	3,3
Xizmatlar	7,7	52,2	1,1	3,2	107,5	0,2

2023- yil yanvar-dekabr oylarida jami eksport hajmi shahar va tumanlar kesmida

(ming AQSh dollari)

	yanvar - dekabr		*O'sish sur'ati, %da*
	2022- yil	*2023- yil*	
Viloyat bo'yicha	**829 346,1**	**678 532,0**	**81,8**
tumanlar:			
Oltiariq	101 030,9	114 354,8	113,2
Qo'shtepa	46 614,3	86 549,4	185,7
Bag'dod	19 635,4	17 858,6	91,0
Buvayda	24 560,4	14 399,6	58,6
Beshariq	12 738,9	15 179,0	119,2
Quva	35 385,7	38 220,8	108,0
Uchko'prik	69 316,4	79 486,2	114,7
Rishton	18 692,7	11 527,2	61,7
So'x	7 139,9	6 436,4	90,1
Toshloq	97 956,9	18 520,0	18,9
O'zbekiston	12 751,5	15 694,8	123,1
Farg'ona	41 404,9	15 740,8	38,0
Dang'ara	20 055,2	22 808,4	113,7
Furqat	4 456,3	10 346,2	2,3 m.
Yozyovon	4 743,5	5 915,8	124,7
shaharlar:			
Farg'ona	84 630,7	88 554,1	104,6
Qo'qon	184 448,6	73 675,1	39,9
Quvasoy	25 589,6	20 615,3	80,6
Marg'ilon	18 124,7	21 431,8	118,2

2023-yil yanvar-dekabr oylarida viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, *(%da)*

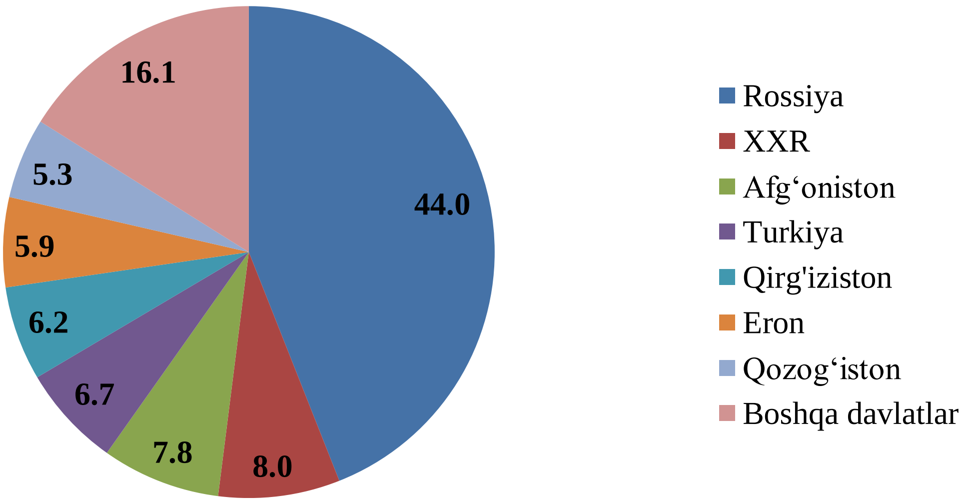

Viloyatdan eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Rossiya, Xitoy, Afg'oniston, Qirg'iziston, Turkiya, Eron, va Qozog'iston hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 83,9 % tashkil qiladi.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida jami import hajmi shahar va tumanlar kesmida *(ming AQSh dollari)*

	yanvar -dekabr		*O'sish sur'ati, %da*
	2022- yil	*2023- yil*	
Viloyat bo'yicha	**1 234 612,0**	**1 290 014,9**	**104,5**
tumanlar:			
Oltiariq	36 743,4	46 889,2	127,6
Qo'shtepa	85 009,7	23 853,8	28,1
Bag'dod	9 723,8	15 838,9	162,9
Buvayda	16 013,4	24 035,0	150,1
Beshariq	43 081,5	54 155,4	125,7
Quva	11 327,3	10 697,4	94,4
Uchko'prik	167 710,1	232 761,5	138,8
Rishton	8 536,6	16 451,8	192,7
So'x	2 995,0	5 330,5	178,0
Toshloq	69 355,3	74 459,9	107,4
O'zbekiston	23 549,3	26 167,4	111,1
Farg'ona	25 621,8	35 796,7	139,7
Dang'ara	37 968,7	50 916,7	134,1
Furqat	16 013,0	10 827,3	67,6
Yozyovon	1 735,7	1 005,6	57,9
shaharlar:			
Farg'ona	308 662,2	222 537,4	72,1
Qo'qon	240 227,7	310 345,6	129,2
Quvasoy	27 338,1	44 689,3	163,5
Marg'ilon	102 958,9	83 254,7	80,9

2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat importida asosiy hamkor davlatlar ulushi, *(%da)*

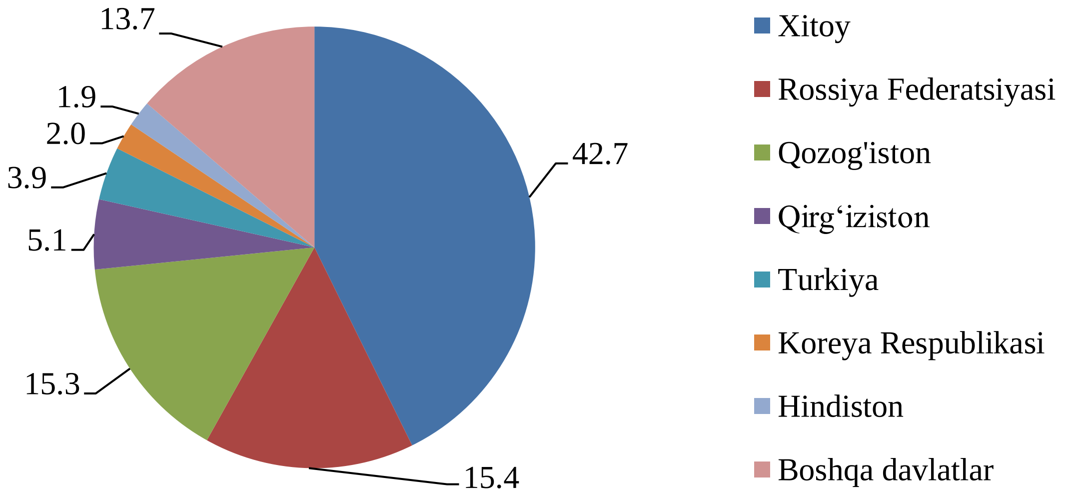

2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyatga 70 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shundan 7 ta eng yirik bo'lgan Rossiya, Xitoy, Qozog'iston, Qirg'iziston, Turkiya, Koreya respublikasi va Hindiston kabi hamkor davlatlarning jami import hajmi 1111,4 mln. AQSh dollarga teng. Bu esa umumiy import hajmining 86,2 %ni tashkil qiladi.